

เทศน์พระ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอุโบสถ ความอุโบสถศีล พออุโบสถเห็นใหม่ สังฆกรรมเพื่อความสะอาดของสงฆ์ ถ้าที่ไหนมีความสะอาด มีเอสะอาด ทำอะไรก็ทำด้วยความเต็มไม้เต็มมือ มือมีแปล มือมีความสกปรก ต้องทำความสะอาดก่อน

“ศีล” เวลาพระกรรมฐาน ครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ ไม่ค่อยพูดเรื่องของศีล เพราะภิกษุไม่ใช่สามเณร สามเณรแม้แต่แค่ไล่ก่ากินข้าว ไล่ก่า ถ้ามั่นมากินข้าวพระ นี่บวชได้ สามเณรเป็นเด็กนะ แต่สามเณรสมัยพุทธกาล ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์ เพราะได้สร้างบุญญาธิการนะ แต่ภิกษุผู้ที่บวชต้องอายุ ๒๐ ขึ้นไป เพราะอายุ ๒๐ เป็นผู้ที่เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่นี้ผู้ที่เข้าใจสิ่งต่าง ๆ แล้ว “ศีล” ถ้าเราเข้าใจเรื่องของศีล สีเลนะสุคะตัง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปทา ศีลทำให้ได้อยู่สุขสงบ สุขดีเป็นที่อยู่อาศัย มีโภคสมบัติ โภคสมบัติเกิดจากอะไร โภคสมบัติของโลกเขา โภคสมบัติของเขาก็คือเงิน คือทอง คือลาภสักการะของเขา

ถ้าเป็นภิกษุ โมฆบุรุษตายเพราะลาภ ลาภฆ่าหมดเลย เพราะอะไร เพราะเกิดมีลาภ ประทุษร้ายสกุล สกุลของภิกษุก็ประทุษร้าย เพราะอะไร เพราะประจบเอาใจเขา ประทุษร้ายสกุลของสมณะ ประทุษร้ายสกุลของคฤหัสถ์เขา เพราะสกุลของคฤหัสถ์เขา เขาจะได้เป็นอริยบุคคล เป็นสิ่งที่เป็นสังฆะขึ้นมาในหัวใจของเขา ถ้าเขาประพฤติปฏิบัติโดยความเป็นจริงของเขา แต่ภิกษุประทุษร้าย นี้ภิกษุตายเพราะลาภ ถ้ามีลาภที่ไหน โมฆบุรุษตายเพราะลาภ ลาภของเขา ลาภของโลกเขา ลาภของเขาเป็น โภคสมบัติของเขา สีเลนะสุคะตัง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปทา นี้ โภคสมบัติของโลก

แต่ โภคสมบัติของเราสิ ถ้า โภคสมบัติของภิกษุ มันต้องมีสมบัติของเรา สมบัติของเราอยู่ที่ไหน สมบัติของเราละ ความสงบของใจอยู่ที่ไหน ถ้ามีสมบัติของเรา อริยทรัพย์ทรัพย์จากภายใน เป็นสมบัติของเรา สมบัติของโลก คุณสิ เราเป็นชาวพุทธกัน คุณสิ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยมา เราไปดูมรดกโลก ไปดูฝั่ง คูการก่อสร้างของเขาสิ สมัยโบราณเขาสร้างได้ดีกว่าเรานะ นี่มันมีแบบมีแผน

อยู่แล้ว เห็นไหม การสร้างถาวรวัตถุ แต่เราไปสร้างกันดูไม่ได้เลยในปัจจุบันนี้ สร้างกันโดยเปรต เปรตมันสร้างรูปภาพออกมา สิ่งที่สร้างออกมาก็เลยเป็นเปรตไปด้วย เพราะอะไร เพราะคูติ การก่อสร้าง การต่าง ๆ เพราะใจมันเป็นเปรต มันหวังผลสมบัติ หวังโภคะใจ หวังลาภสักการะ การสร้างต่าง ๆ ถึงดูไม่ได้เลยเห็นไหม นี่ โภคสมบัติอย่างนั้นหรือเป็น โภคสมบัติของเรา

ศาสนวัตถุ สิ่งที่มีเกิดขึ้นมาในศาสนาของเรา คูในอินเดียสิ คูในอัฟกันฯ คูลิเขาแกะภูเขา ทั้งลูกเป็นพระพุทธรูปเห็นไหม ศรัทธาของเขาเนะ ถ้าของเขาทั้งถ้ำเนะ เขาแกะสลักของเขา นี่เขามีศรัทธา เขามีความเชื่อของเขา โภคสมบัติอย่างนั้นมันเป็น โภคสมบัติทางโลก ๆ

ถ้า โภคสมบัติของเราอยู่ที่ไหนละ นกน้อยมันสร้างรังแต่พอตัวนะ เวลาเราเกิดขึ้นมา ได้ซากศพมาซากศพหนึ่ง เวลาคลอออกมาจากครรภ์ของมารดาได้ซากศพมาซากศพหนึ่ง ได้ร่างกาย นี่ซากศพอันหนึ่ง เวลาตายไปแล้วจิตออกจากร่างไป ศพที่ฝังอยู่ ศพที่เขาเอาไปเผา ก็ซากศพอันหนึ่ง “นกน้อยสร้างรังแต่พอตัว” นี่เกิดมาก็ได้รังมา ได้รังได้รัง หัวใจอาศัยอยู่ในร่างกาย ได้ร่างกายนี้มาหนึ่งร่างกาย ได้ร่างกายนี้เป็นที่อาศัยเพื่อที่จะค้นคว้า เพื่อจะหาสมบัติ อริยทรัพย์จากภายในขึ้นมา นี่นกน้อยมันสร้างรังแต่พอตัวนะ

เวลาเราสร้างกันนะ สร้างที่พักที่อาศัย เราก้สร้างไว้เพื่อเราไง สร้างเพื่อเรา เราสร้างกันนะ เพื่อที่อาศัย บังคับเครื่องอาศัยเท่านั้น นี่พระอานนท์กรรมฐาน อยู่ในเรือนว่าง อยู่ในคูลา อยู่ในสิ่งต่างๆ เราไม่ได้อยู่ในที่วิจิตรพิสดาร สิ่งนั้นไม่จำเป็น มันเป็นเรื่องสมบัติของโลก โภคสมบัติของโลกเขา โภคสมบัติของเรา อาศัยสิ่งนี้เพื่อประโยชน์กับเราไง เพื่อประโยชน์ที่เราจะสร้างสมบัติ จากภายในขึ้นมา จะเป็นพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ สิ่งที่เป็นคุณธรรมเห็นไหม ถ้ามีคุณธรรม ในหัวใจขึ้นมา คุณธรรมในหัวใจนะ

นี่ขอนิสัย ขอนิสัย ได้นิสัยมา คูติ คูพระอานนท์สิ เวลาที่สงฆ์บอกจะลงมตกันให้เป็นผู้ อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอานนท์ขอไว้เลยนะ ขอว่า หนึ่ง ถ้าได้ลาภมาไม่ให้พระอานนท์ เพราะถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สิ่งต่างๆ มาให้พระอานนท์ เขาจะหาว่าพระอานนท์จะทำเพื่อลาภ แต่ถ้าเป็น โภคสมบัติ ถ้าไปเทศนาว่าการที่โหดมา แล้วถ้าพระอานนท์ไม่ได้ไปด้วย กลับมาต้องมาเทศน์ให้พระอานนท์ฟังด้วย เพราะถ้าชาวบ้านเขาว่าพระอานนท์อยู่ใกล้กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม

ที่ไหนยังไม่เข้าใจเลย แสดงว่าทำด้วยความประมาท เวลาพระอานนท์ข้อสิ่งต่างๆ ขอแต่เป็นประโยชน์กับศาสนา

ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งอาศัยของใจนะ เป็นสมบัติของใจ ถ้าสมบัติของใจ สิ่งนี้เกิดขึ้นมากับเรา นี่สมบัติของเราอยู่ตรงนี้ แล้วเวลาเราเกิดขึ้นมา เราจะศึกษาอย่างไร ความจำนะ เราศึกษามาขนาดไหนเป็นความจำ ความจำอย่างนี้เป็นเรื่องของโลกๆ เรื่องของโลกๆ คุณ คุณคอมพิวเตอร์เวลาไวรัสเข้าไปนะ มันยังเสียเลย มันกินหมดคนนะ แล้วความจำของเราเหมือนกัน ความจำของเราในความรู้สึกของเรา ต้องทบทวน ต้องทบทวนตลอด

ในวงการแพทย์ สมอนี่ต้องใช้ตลอดเวลา ต้องพยายามหาข้อมูลให้สมองทำงานไม่อย่างนั้นมันเป็นอัลไซเมอร์ มันจะเสื่อมของมันไป สิ่งที่เสื่อมของมันไป นี่ซากศพ! ซากศพที่ได้มา นี่รัง บ้านพักอาศัย ถ้าไม่มีคนอยู่มันจะเก่าคร่ำคร่า มันจะผุพังไปได้ไว ถ้าบ้านหลังไหนเรือนหลังไหนมีคนอาศัยอยู่ เขาจะดูแลรักษา

นี่ก็เหมือนกัน ซากศพนี้มันมีชีวิตอยู่ มันมีจิตอาศัยอยู่ในซากศพนี้ มันทำให้ซากศพนี้ไม่เน่าไม่เปื่อย ซากศพนี้มันยังสืบต่อมาตลอดไป แต่เมื่อไรตายไป จิตนี้ออกจากร่างนี้ไป ซากศพนี้มันต้องเน่ามันต้องเปื่อย มันก็เหมือนเรือนว่างนั่นนะ มันไม่มีเจ้าของ ถ้ามีเจ้าของอยู่ เจ้าของทำไมไม่ค้นคว้าตัวนี้ นี่งานของเรานะ

งานภายนอก งานที่เราสร้างรวงสร้างรังกันอยู่ที่นี่ เราจะสร้างรวงสร้างรังขึ้นมาเพื่อคุณธรรมของเราไง ถ้าเรามีคุณธรรมในหัวใจขึ้นมา สิ่งที่เราทำไปมันเป็นของใคร มันเป็นสาธารณสมบัติใช้ใหม่ ที่เราทำนี้เป็นของใคร สิ่งนี้มันเป็นของสงฆ์ เป็นของสังฆะ เป็นของส่วนรวม แล้วเราก็เข้ามาอาศัยส่วนรวม สมบัติส่วนตน ถ้าคนที่มีกิเลสตัดทอนมันก็ว่าสิ่งนี้เป็นของเรา มันจะยึดมันของมัน มันจะเอาสิ่งนั้นยึดเป็นของเรา แล้วเราสร้างเพื่อเรา เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ ชื่อเสียง..

ชื่อเสียงบ้าอะไร! ชื่อเสียงมันมีคุณประโยชน์อะไร ชื่อเสียงมันทำให้กิเลสมันเข้มแข็งขึ้นมาใช้ใหม่ เข้มแข็งขึ้นมากิเลสก็จะเหยียบหัวคนขึ้นไปใช้ใหม่ นี่เรามาเสริมกิเลสหรือเราจะมาชำระกิเลส ถ้าเรามาชำระกิเลสนะ ถ้าเราจะชำระมันอยู่แล้ว เราจะมาฆ่ามัน แล้วทำไมให้มันมี

อำนาจเหนือเราละ นี่ถ้ามีอำนาจเหนือเรา มันก็เป็นสมบัติส่วนตัวสิ สมบัติส่วนตัว สมบัติส่วนตนกับสมบัติส่วนรวม เห็นไหม สังฆะ

คุณสิ เวลาทำบุญกุศล เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระไตรปิฎก ทำบุญที่ได้บุญสูงสุด ได้บุญสูงสุด “เนื่อนาบุญ” เพราะอะไร เพราะมันไม่มีกิเลส ไม่มีตัวตน ไม่มีสิ่งต่างๆ ยึดมั่นถือมั่นเป็นของตน คุณพระอนันท์ เวลาเขาถวายจีวร ๕๐๐ ผืน จะให้คนนั้น จะแจกคนนั้น จะแจกหมดเลย นี่ไม่เอาไว้เป็นของตัวเอง ขนาดที่ได้เป็นของตัวเอง แต่ใจที่มีคุณธรรมยังเป็นของส่วนรวมเลย แล้วนี่เราเป็นของส่วนรวม เราจะเอามาเป็นของตัวเอง เห็นไหม เราปลูกต้นไม้ เราทำอะไร นี่ก็เป็นของส่วนรวม ถ้าของส่วนรวม เราทำเพื่อส่วนรวม บุญกุศลมันเกิดตรงนี้ไง

แต่คนมันไม่เห็นว่าเป็นของส่วนรวม ไม่เป็นของสงฆ์ ของกองกลาง เห็นไหม ที่พักอาศัย ศาลาโรงธรรม มันเป็นส่วนกลาง เวลาปฏิบัติ วิหาร “อิมสุมี วิหาร อิม เตมาส์ วสุต อูเปมิ” นี่เราจำพรรษาอยู่ในกุฏิ ในสิ่งต่างๆ เขตอาวาส เวลาอธิษฐานพรรษาในเขตกุฏิ ในเขตของวัด สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของวินัยกรรม นี่เราสร้างขึ้นมาเป็นของส่วนรวม เป็นของส่วนกลาง มันเป็นเรื่องส่วนตัวกลาง สังฆะมันเกิดอย่างนี้ไง

ถ้าเป็นสังฆกรรม ทำสังฆทาน สิ่งต่างๆ เวลาเราสร้างบุญกุศล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอันดับหนึ่ง พระปัจเจกพุทธเจ้าอันดับสอง พระอัครสาวกอันดับสาม พระอรหันต์เป็นอันดับสี่ แล้วก็สัตว์ต่างๆ เรียงลงมา จนถึงถ้าไม่มีสงฆ์ ไม่มีพระแล้ว สังฆกรรม สมมุติสงฆ์ สมมุติสงฆ์ สงฆ์ที่เนาๆ เพะๆ อยู่ที่นี่ สมมุติสงฆ์รวมขึ้นมาเป็นสังฆะ สังฆะ สังฆกรรม อุโบสถอยู่ที่นี่เพื่อจะชำระล้างใจ ชำระล้างสิ่งที่มันเป็นความสกปรกโสมมในหัวใจ

หัวใจมันสกปรก หัวใจมันมีตัวตน หัวใจมันมีกิเลสหนา ถึงต้องทำสังฆกรรม สวดปาติโมกข์ ทำความผิดใหม่ ในปาติโมกข์ ปาราชิก ๔ สังฆาทิเสส ๑๓ มีความผิดใหม่ ถ้ามีความผิด จะต้องแก้ไข ต้องปลงอาบัติ สิ่งที่ปลงอาบัตินี้ต้องปลงอาบัติ สิ่งที่ปลงอาบัติไม่ได้ก็ตาลยอดด้วนไป สิ่งที่ตาลยอดด้วน สิ่งนี้ถ้าเราเข้าไปในสังฆกรรม สังฆกรรมนั้น สังฆกรรมคือสังฆกรรม แต่ผู้ที่เข้าไปทำสังฆกรรมให้เป็นโมฆียะ โมฆะ มันก็เป็นบาปเป็นอกุศลไป สิ่งที่เป็นบาปอกุศล ของใครทำใครได้ อยู่ที่ผู้ที่กระทำนั้น ผู้ที่กระทำนั้น ใครเป็นคนทำนั้น กรรมไปถึงคนนั้น ถ้าใครเป็นคนทำคุณงามความดี คุณงามความดีเพื่ออะไร เพื่อสังฆะ

คูตี หลวงปู่มั่นแบกหมู่แบกขณะมาขนาดไหน แบกหมู่แบกขณะมานะ “กำลังไม่พอๆ” เวลาไปสอนอยู่ภาคอีสาน กลับมาจากถ้ำสาริกา “กำลังไม่พอๆ ยังสอนไม่ได้ กำลังไม่พอ” พยายามมาสร้างฐาน หนีขึ้นไปเชียงใหม่ ไปถึงที่สุดแห่งกิเลสที่นั่น ชำระกิเลสขาดหมดเลยใน หัวใจ

กำลังมันไม่พออย่างไร กำลังไม่พอ มันไม่ครบวงจร อย่างการซ่อมบำรุงรักษา อย่างเช่น เครื่องใช้ไม้สอย เราทำได้ส่วนหนึ่ง แต่อีกบางส่วนเราซ่อมของเราเองไม่ได้ มันสุดวิสัย เห็นไหม คูตี อย่างเช่นอะไหล่ของเรา ถ้าในประเทศเราทำไม่ได้ เราก็ต้องสั่งมาจากนอก สั่งมาจากที่เขาทำ ได้ขึ้นมาประกอบเพื่อจะให้มันดีขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ ขึ้นอนาคามี แล้วขึ้นไปทำอย่างไร ในเมื่อ เทคโนโลยีมันยังทำไม่ได้ ทั้งๆ ที่พระไตรปิฎกมีนะ ทั้งๆ ที่ตำรามีอยู่ แต่เราไม่สามารถทำของเรา ได้ แต่ถ้าเมื่อไรเราสิ้นกระบวนการ จบกระบวนการของการประพฤติปฏิบัติ แล้วตรงไหนที่มัน ทำไม่ได้ กำลังไม่พอ ไม่พอจากตรงไหน กำลังไม่พอ อะไรไม่พอ ในเมื่อเข้าใจทั้งหมดแล้ว ทำไม จะไม่พอ ถ้าไม่พอกลับมา เห็นไหม แบกหมู่แบกขณะ

เวลาถึงการกระทำ “ให้มีข้อวัตรปฏิบัติติดหัวมันไป เดียวมันจะไม่มีข้อวัตรปฏิบัติติดหัว” ติดหัวคือติดหัวใจใจ ถ้าไม่มีข้อวัตรปฏิบัติติดหัวใจไป เราก็ไม่เห็นมีคุณประโยชน์เลย ทำอะไรก็เป็นเรื่องของคนอื่น ทำอะไรก็เป็นเรื่องของคนอื่น ถ้ามีข้อวัตรปฏิบัติติดหัวใจเราไป สิ่งนี้มันเป็น ของของใคร เพราะอะไร เพราะเวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งนี้มันเป็นสุดวิสัย ธรรมดาละเอียดอ่อนมาก มันเป็นนามธรรม แล้วจะเข้าไปหามันได้อย่างไร สิ่งที่จะเข้าไปหามัน.. ก็ข้อวัตรปฏิบัตินี่ไง! ปฏิปทา! ปฏิปทาเครื่องดำเนิน!

คูตี เราเสียสละ เสียสละเพื่อใคร ก็เสียสละเพื่อส่วนรวม ส่วนรวมคือใคร ส่วนรวม คือสังฆะ สังฆะ แล้วเวลา สีเลนะสุดติง ยันติ สีเลนะ โภคะ.. โภคะมันเกิดจากไหน สีลทำให้ถึง ที่สุดแห่งนิพพาน แล้วนิพพานมันอยู่ที่ไหน แล้วเราหาที่ไหน แล้วเราหาเข้ามาที่ใจ มันก็หมัก หมมอยู่ที่ใจ นี่สิ่งตะกอนนอนกันมันอยู่ที่ใจ แล้วเราไม่ได้ชำระเลย มันไม่มีสิ่งใด มันไม่มีมรรค ญาณ

น้ำเสีย น้ำเสียก็มองเพ่งแต่น้ำเสียๆๆ มันก็เสียอยู่อย่างนั้นนะ มันจะเสียไปจนวันตาย ได้ ซากศพมาตั้งแต่ครรภ์ของมารดา ก็จะมาทิ้งซากศพไป เวลาเผา เผาทิ้งไป จิตวิญญาณก็เอาแต่

มานะทิฎฐิ เอาแต่ความเห็น เอาแต่ความเห็นคนอื่น มันเหนือไปไหน ในเมื่อมันเป็นสังฆะ มัน
เป็นสงฆ์ มันเป็นสังฆกรรม มันเป็นพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นรัตนตรัย แล้วเราเอาบุคคล
เอาเราเหยียบมันขึ้นไป มันจะอยู่ได้อย่างไร มันขึ้นไปไม่ได้! มันขึ้นไปไม่ได้!

คูสิ คูอุปคต เวลาสงฆ์เขาทำกิจกรรมกันนะ แล้วไปเข้าฌานสมาบัติอยู่ เวลามา หมุกณะ
ปรับเลย ปรับให้ไปเอาภาคเสนมาบวช นี่สิ่งที่ปรับ ปรับให้ทำงาน เพราะมันเป็นหมู่สงฆ์
พระถ้าไม่ร่วมสังฆกรรม อุโบสถต้องเป็นอุโบสถ สิ่งต่างๆ เวลากิจของสงฆ์เกิดขึ้นมา สิ่งนี้เกิด
ขึ้นมามันต้องทำกิจของสงฆ์ ถ้ากิจของสงฆ์ขึ้นมา มันก็เป็นรัตนตรัย มันมีหรือ.. ไม่มี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วางไว้กับใคร เพราะองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าอายุ ๘๐ ปี แล้วจะวางศาสนาไว้กับใคร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลา
มารคลใจให้นิพพานๆ เพราะอยู่ไปได้ประโยชน์อะไร เพราะพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา จะมีสิ่งใดขึ้นมาก็เข้าถึงใจดวงนั้นไม่ได้ เพราะ
เป็นสุอุปาทิสณนิพพาน จิตนี้สงบแล้ว ชากศพ ร่างกายนี้เป็นชากศพ จิตที่เป็นพระอรหันต์ จิตที่
สิ้นจากกิเลส อาศัยอยู่ในชากศพนั้นนะ สิ่งนั้นมันจะเป็นประโยชน์อะไร ทำสิ่งใดก็เข้าถึงอันนั้น
ไม่ได้ มันเข้าถึงไม่ได้ มันขาดจากกัน อย่างนั้นก็นิมิตให้นิพพาน เห็นไหม

แต่ก็มองไป มองถึงการสร้างสมบุญญานุการมาเป็นพระโพธิสัตว์ จะวางหลักศาสนาไว้
จะร้อยสัตว์ขนสัตว์ ร้อยสัตว์ขนสัตว์นะ ร้อยสัตว์ขนสัตว์ไม่ใช่เอาเทคโนโลยีมาคั่นมารื้อไปนะ ร้อย
สัตว์ขนสัตว์นะ วางธรรมวินัยไว้ ไว้แต่ธรรมใจ

“ธรรม” คำว่า “ธรรม” คือ หัวใจดวงนั้นอำนาจวาสนาไม่เท่ากัน

เวลาวินัย กรอบระเบียบต้องเหมือนกันหมดเลย ใครบวชแล้วต้องอยู่ในกรอบระเบียบ
เหมือนกัน เพราะผิดศีลก็ผิดเหมือนกัน แต่เวลาทำประพฤติกฎปฏิบัติขึ้นมามันอยู่ที่คุณธรรมใน
หัวใจอันนั้น ถ้าคุณธรรมในหัวใจอันนั้นมันมีคุณธรรม มีคุณธรรม! ฟังสิ ฟังคำว่า “มีคุณธรรม”
มันก็เห็นประโยชน์ของส่วนรวม เห็นประโยชน์กับสังฆะ เพราะเวลานิสัสคคิยาจิตตีย์ “ภิกษุ
น้อมลากสงฆ์มาสู่ตน เป็นอาบัตินิสัสคคิยาจิตตีย์”

นี่มันเป็นของของสงฆ์อยู่แล้ว ทุกอย่างสงฆ์ใช้สอยในสงฆ์ แต่ใช้สอยเป็นธรรม เพราะสิ่ง
ที่ได้มาเขาถวายใคร เขาถวายสังฆทาน เขาถวายสงฆ์ สิ่งที่ได้ถวายสงฆ์ แล้วรองลงมา สงฆ์เจือจาน

กัน แล้วสงฆ์เจือจางกัน บางคนจำเป็นปรารถนาใช้คนละต่างกัน เพราะธาตุชั้นธคนไม่เหมือนกัน เราก็เจือจางกันไป มันก็พอดีกัน พอดีกันก็ส่วนผสม ส่วนต่างๆ เช่น ผม เช่นการใช้ทำความสะอาดของผม การใช้ทำความสะอาดของเท้า แล้วคนรักษาสิ่งใด คนทำสิ่งใด มันก็เอาประโยชน์นั้นไปใช้คนละชนิดกัน เพราะคนรับถนอมรักษาต่างกัน คนมาจากความเห็นต่างๆ กัน สิ่งนี้มันใช้ขึ้นมา มันก็เป็นวงจรที่เข้าไปสมคูลกัน เพราะอะไร เพราะมันเป็นธรรม เป็นธรรม เพราะใช้ด้วยความจำเป็นใจ ใครมีความจำเป็นสิ่งใด ใครรักษาสงวน ใครจะทำความสะอาดที่ไหนก็เอาสิ่งนั้นไปใช้เป็นประโยชน์กับสิ่งนั้น ถ้าใช้ประโยชน์กับสิ่งนั้นมันก็เป็นประโยชน์กับสิ่งนั้น สิ่งนี้มันก็เป็นธรรม

เวลาได้มา ได้มาเป็นธรรม เขาให้มาด้วยความเป็นธรรม แต่ผู้ที่ใช้สอยอยู่นี้ ใช้สอยเป็นธรรมใหม่ ถ้ามันไม่เป็นธรรม มันจะเป็นธรรมได้อย่างไร ในเมื่อถ้าไม่เป็นธรรม มันก็เป็นกิเลสดี มันก็เป็นกิเลส มันก็เป็นเปรตดี พอเป็นเปรตขึ้นมา เปรตใช้ของสงฆ์ มันก็เป็นเปรตอยู่วันยังค่ำไ้ แต่ถ้าเป็นภิกษุ เป็นธรรมใช้ มันยังใช้ยังเป็นประโยชน์ไ้ ถ้าเป็นประโยชน์ขึ้นมา สิ่งที่เป็นประโยชน์ เขาสละมาเพื่อประโยชน์ของเขา เราก็ใช้ประโยชน์ของเรา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ ให้บิณฑบาต ให้พระเราออกบิณฑบาตเลี้ยงชีวิต เลี้ยงชีพชอบ “ภิกษุเป็นผู้ขอ” ขออะไร? สิ่งที่คุณนะ ขอสิ่งที่เขาสรรเสริญไ้ ไม่ใช่ขอสิ่งที่เขาทิ้งไ้ เวลาเป็นคฤหัสถ์ อยากทำบุญกุศล ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา.. อุบาสก อุบาสิกา อยากจะสร้างบุญกุศล เข้าขึ้นมาให้ได้ทำบุญกุศลทุกวัน ให้ได้หุงหาอาหารแล้วตัดบาตรตัดบาตรเพื่ออะไร เพื่อบุญกุศลของเขา สิ่งที่เขาทิ้งมานี้เป็นเศษเดน เศษเดนเพราะอะไร เพราะเขาหาของเขามา เขามีจิตใจที่สูงส่ง เขาถึงเสียสละสมบัติของเขา เสียสละสมบัติของที่เขาหามา สิ่งใดที่ดีที่สุด ความปรารถนาของเขาเพื่อบุญกุศลของเขา เขาเสียสละออกไป เวลาภิกษุออกไปบิณฑบาตด้วยปลีแข้ง เราก็รับอย่างนั้น เราไปรับอาหาร เราแสวงหาเพื่อให้ดำรงชีวิต การดำรงชีวิตของเราเพื่ออะไร ดำรงชีวิตเพื่อไม่ให้มีความวิตกกังวล ไม่ให้มีนิรันดรธรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ คฤหัสถ์เขาก็ได้ประโยชน์ของเขา เขาทิ้งส่วนที่เขาเสียสละมา หัวใจเขาเสียสละได้แล้ว แล้วเราเป็นภิกษุ ไปเอาสิ่งที่เขาเสียสละมา เพราะเขาเสียสละบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็นสมมุติสงฆ์ เราเป็นผู้ที่ดำรงชีวิต เราก็เอาสิ่งนี้มาดำรงชีวิตเรา มันเป็นธรรมไปทั้งหมด แล้วมันเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ นี้เลี้ยงชีวิต

ชอบ เท่านั้นเท่านั้น นี่ปัจจัยเครื่องอาศัยเท่านั้นเท่านั้นเพื่อดำรงชีวิตของเรา แล้วเราอาศัยชีวิตของเรา เพื่อรื้อค้นของเรานี้ เพื่อให้มีคุณธรรมขึ้นมา ให้โลกสมบัติเกิดขึ้นมาจากใจของเรา

ถ้าภิกษุมีโลกสมบัติ นี้นักรบ ผู้ที่นักรบ ผู้ที่ออกรบ ถ้ามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันจะเป็นสมบัติของศาสนา สมบัติของศาสนาใด ในเมื่อศาสนาเป็นนามธรรม คุณติ เวลาสมัยที่ศาสนาขยับ ยอบไป เขามุ่งจี เขามุ่งจีในศาสนา ศาสนานี้ไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมา นี่เป็นลูกตุ้มสังคัม เป็น ส่วนเอาเปรียบสังคัม นี่ไม่มีใครคิดโต้แย้งอะไรเลย แต่เวลามีครูบาอาจารย์ขึ้นมา ลูกตุ้มสังคัมที่ ไหน นี่สังคัมเรียกร้องกัน ศีลธรรมจริยธรรมอยู่ทุกวันนี้ เรียกร้องมาจากไหน ถ้าเรียกร้องมาจาก ไหน แล้วผู้นำสังคัม ผู้นำที่มีศีลธรรมจริยธรรมอยู่ที่ไหน

ทำไมชีวิตของเราอยู่โคนไม้กัน อยู่ในที่ประหยัดที่มีธัญธัญ ทำไมไม่มีความสุขล่ะ ความสุข ของเรา ความสุขในศาสนา มันเป็นความสุขอันนี้มันเกิดขึ้นมาจากใจ ความสุขของใจที่มันรู้จัก จุดยืนของตัวเอง ตัวเองมีจุดยืน ตัวเองมีกำลังของเราขึ้นมา มันจะไม่เดินไปตามกระแสของเขา สิ่ง นั้นมันเป็นกระแสโลกณะ นี่โลกกับธรรม ถ้าจิตใจยังเป็นโลกอยู่มันก็ตื่น เห็นใหม่ โลภกรรม ๘ มีลาภ เลื่อมลาภ มียศเลื่อมยศ สิ่งต่างๆ มีแล้วเลื่อม แต่ก็แสวงหากัน แสวงหาของเลื่อม แสวงหา ของที่มันอยู่ได้ชั่วครา

แต่ความเป็นจริง ของที่มีเป็นจริง คุณติ เวลาเกิดมา นกน้อยสร้างรังแต่พอตัว เวลาเขาเกิด เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาได้รังของเขา เขาได้รังที่เป็นทิพย์นะ เขามีความสุขของเขา ความสุขของเขา เวลาเขาจะตายจากเทวดา อินทร์ พรหม เขาก็ทิ้งรังที่เป็นทิพย์นั้น รังคนละรัง รังของเขาเป็นทิพย์ รังของเราเป็นรังในธาตุ ๔ ไธดิน น้ำ ลม ไฟ ไธสิ่งที่เป็นธาตุ ไธสิ่งที่เป็นธาตุ ประกอบขึ้นมาเป็นเรา เราก็กู้รังของเรา มา แล้วสิ่งที่ได้รังมามันเกิดจากอำนาจาสนา เกิดจาก ทำบุญกุศล เกิดจากการสร้างมา

แล้วเกิดถ้าสร้างเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ทำไมเขาต้องมาฟังธรรมครูบาอาจารย์ ละ ทำไมเขาต้องมาฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าละ เขาเกิดขึ้นมาอย่างนั้น เขา ไปอยู่สวดยสภาวะแบบนั้น แต่เราเกิดในปัจจุบันนี้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ใจ แล้วให้มี สติสัมปชัญญะสติ เพราะธรรมก็อยู่ได้งี้ๆ นี้อุโบสถก็อยู่ได้งี้ๆ แล้ว ของสิ่งใดเป็นของส่วนรวม ของสิ่งใดเป็นของบุคคล สิ่งที่เป็นของบุคคล สิ่งที่เป็นของส่วนรวม สิ่งที่เป็นของต่างๆ เราจะบริหาร

จัดการอย่างไร ถ้าเราบริหารจัดการอย่างนี้ นี่มันเป็นบรรทัดฐาน มันเป็นคนใจ มันเป็นไฮเวย์
ให้จิตนี้เข้าไปหาธรรมของเรา

หาธรรมของเรานะ! ธรรมของเรา! ไม่ใช่ธรรมของใครหรอก ธรรมของเราคือความสงบ
สุขของเรา คือสมบัติของเรา อันนี้ต่างหากของเรา! สิ่งที่เป็นอนิจจังไม่ใช่ของเรา สิ่งที่มีลาภเสื่อม
ลาภไม่ใช่ของเรา สิ่งนี้มันเป็นอยู่ที่ใครสร้างมา คนสร้างมาถึงจะได้ คนไม่ได้สร้างมามันจะไม่มี
ทางเป็นไปได้เลย มันจะล้มลุกคลุกคลานอยู่อย่างนั้น มันจะไม่เป็นไปตามความคิดเห็นของเรา
มันจะเป็นไปตามสัจจะความจริง มันเป็นไปโดยธรรมจักรธรรมจัดตั้ง ถ้ามันเป็นโลกก็เป็น
กรรม ถ้าเป็นธรรมมันก็เป็นธรรม เพราะเป็นธรรม อำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกัน อำนาจ
วาสนาของครูบาอาจารย์ของเราแต่ละองค์ไม่เหมือนกัน

คูสิ คูอย่างบอกว่า เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ไปฟังธรรมพระอัสสชิ

“ศาสดาของเราอยู่ที่ไหน”

“ศาสดาอยู่ที่อวาส”

ไปชวนพระโมคคัลลานะมา เวลาเข้าไปเชตวัน

“โธ อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวาของเรามาแล้ว”

ภิกษุนี้ดีเตียน แล้วชาวพุทธหรือผู้ที่เอามาทำการวิจัย พระพุทธเจ้าลำเอียง ถ้าจะอัครสาวก
ต้องเป็นพระอัญญาโกณฑัญญะ ต้องอย่างน้อยเป็นพระอัสสชิ อย่างน้อยเป็นปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕
องค์นั้น ถึงว่าคิดกันแต่ทางโลกๆ คิดกันแต่ทางสิ่งที่มองเห็น

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ท่านได้
ปรารถนาเป็นอัครสาวก ท่านได้ปรารถนาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา” คนที่ปรารถนา
เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้า
ไม่ได้สร้างบุญมาเป็นพระโพธิสัตว์ ไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่ง
พยากรณ์ไว้ ยังกลับได้ แล้วเขายังกลับได้ก็ยังมีสาวก-สาวกะเท่านั้น แต่นี่ปรารถนา แล้วองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์รับรองการปรารถนา

“เธอจะสมความปรารถนานั้น”

แล้วสร้างสมบุญญาริการไป นั่นคือสมบัติของเขา เขาสร้างของเขา

นี่โดยธรรมๆ ธรรมที่มันจะเป็นไปได้ เพราะสร้างมามันถึงเป็นไปอย่างนั้น ถ้าไม่ได้สร้างมา มันเอาอะไรมา เอามาจากไหน บัญชีนี้แดงทั้งเล่มเลย แล้วบอกฉันมีตังค์ๆ มีสิ มีด้วยความเป็นหนี้ แต่ถ้ามันมีสัจจะขึ้นมา เงินของเราเต็มบัญชีเลย จะเบิกไม่เบิกเพราะอะไร เพราะเราเป็นคนไม่ทุกข์ร้อน เราไม่ต้องการใช้ เงินในบัญชีเต็มบัญชี แต่เราไม่ต้องการใช้เงินนั้นเลย เพราะอะไร เพราะเงินนั้นมันก็เป็นเงิน แต่หัวใจเราอึดเต็ม หัวใจเราอึดเต็มอยู่แล้ว มันจะไปเกี่ยวจำเป็นอะไรกับเรื่องเงินในบัญชีนั่น แล้วเราไม่จำเป็น นี่ไง นี่สมบัติ มันมีเต็มไปหมด มันถึงเวลาแล้วมันเป็นไปของมันเอง

ถ้าสมบัติมันเป็นความจริง มันจะเป็นของมันเอง เห็นไหม นี่โดยธรรม ถ้าโดยธรรมเกิดขึ้นมาอย่างนี้ มันจะเป็นโดยธรรม นี่มันเป็นกรรมจัดสรร กรรมแต่งตั้ง ธรรมแต่งตั้ง ธรรมเป็นไป ถ้ามันเป็นธรรมนะ สิ่งที่ทำไป นี่สิ่งนี้เกิดขึ้นมา ถ้าเราเข้าใจสภาวะแบบนั้นเราจะไม่ทุกข์เลย เราจะได้ไม่ได้โดนให้กิเลสมันลากใจเราเจ็บปวดแสบร้อนนะ แสบร้อนแล้วนี่ถือว่าเป็นความคิดใจ นี่ก็ว่าเป็นความรู้สึกจากภายในจะไม่มีใครรู้ใจ มันไม่รู้ไปไหน

คูสิ เกิดมาก็ได้ซากศพมาศพหนึ่ง เวลาตายก็ทิ้งซากศพนี้ไป แล้วอะไรที่เหลือ อะไรที่เหลือ ก็หัวใจ ความรู้สึก แล้วหัวใจความรู้สึกนี้ เทวดา อินทร์ พรหม ก็มีความรู้สึก ความรู้สึกอันนี้ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่งนะ ถ้าใจของเรายังไม่เป็นธรรมขึ้นมา เราจะเอาอะไรไปสอนเขา ความสอนนี่สอนมาจากไหน มันก็สอนมาจากใจที่เป็นกิเลสนั้นนะ ใจมันเป็นกิเลสอยู่ใช่ไหม แล้ววิธีการชำระกิเลสจากใจดวงนั้นละ ใจดวงนี้มีกิเลสอยู่ แล้วทำกิเลสในใจดวงนี้ให้มันขาดไปจากใจ

แล้ววิธีการทำกิเลสให้มันขาดไปจากใจ กิเลสมันยังมีหยาบ มีกลาง มีละเอียด ละเอียดสุดอีก กิเลสเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไปอีก แล้วกิเลสที่มันแต่ละชั้นแต่ละตอนมันใช้อะไร นี่วิธีการใช้ มันก็ต่างกัน เห็นไหม มีดฆ่าโค มีดฆ่าไก่ มีดฆ่าสัตว์ใหญ่สัตว์เล็ก มันก็ต่างกัน วิธีการมันต่างกัน ไปทั้งนั้นละ แล้วถ้าหัวใจนี้ไม่เคยใช้ ไม่เคยมีมีด ไม่เคยเชือดเลย ไม่เคยฆ่าไก่ ไม่เคยฆ่าโค แล้วไปสอนเขาจะ ฆ่าไก่ฆ่าอย่างนี้ ฆ่าไก่จับหัวมันฟาดลงดินก็ตาย แล้วมันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา มันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา

แต่ถ้าเป็นความจริงของเขา คุณิ คุณัทธิศาสนาอื่น ต้องฆ่าเองกินเองนะ ถ้าคนอื่นฆ่า กินไม่ได้ด้วย แล้วเราไปทำสภาวะแบบนั้น ไซ้ มันจะตาย ตายแบบนั้นตายโดยสมมุติ ตายโดยกิเลส ตายโดยธรรม มรรคญาณมันจะเกิดในหัวใจ แล้วมรรคญาณมันเกิดขึ้นมา มันมีคุณธรรมนะ ถ้าคุณธรรมในหัวใจขึ้นมา อันนี้มันเกี่ยวกับอำนาจวาสนา เห็นไหม ธรรมไม่เท่ากัน ถ้าวินัยต้องเสมอกัน แต่ธรรมไม่เสมอกัน เพราะมีเจโตวิมุตติ มีปัญญาวิมุตติ แล้วเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ มันก็มีหยาบ ในหยาบก็มีหยาบ กลาง ละเอียด ในกลางก็มีหยาบ กลาง ละเอียด ในละเอียดก็มีหยาบ กลาง ละเอียด แล้วพอมันเป็นนิสัย เป็นบัว ๔ เหล่า ขิปปาภิญญา ปฏิบัติเร็วรู้เร็ว ปฏิบัติช้ารู้เร็ว ปฏิบัติช้ารู้ช้า..

สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาเพราะอะไร เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โลกธาตุนะ วัฏวน โลกธาตุนะ รูปโลก เห็นไหม กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี้วัฏฏะ สิ่งนี้วัฏฏะ จิตวิญญาน มหาศาลเลย แต่เวลาเราทำใจของเราเนะ เวลามันหลุดออกไปจากกิเลส มันจะว่างหมด เพราะอะไร มันครอบ ๓ โลกธาตุ จิตนี้ครอบ ๓ โลกธาตุ เพราะจิตนี้มันเคยเกิดเคยตายใน ๓ โลกธาตุ มันจะเข้าใจหมด เหมือนเราเข้าไปในบ้านหลังใด กุฏิหรือบ้านหลังใดที่เราเคยอยู่อาศัย เราจะรู้ห้องหับอยู่ที่ไหน

นี่ก็เหมือนกัน เราเคยเกิดใน โลกธาตุ เราเกิดใน ๓ โลกธาตุ ในวัฏฏะ เกิดในต่างๆ สิ่งนี้มันจับอยู่ที่หัวใจ เพราะหัวใจเคยผ่าน เคยประสบ แล้วเวลาย้อนกลับไป บุญเพณิวาสนาสุคติญาณ สิ่งที่เป็นนามธรรม คอมพิวเตอร์สู้ไม่ได้หรอก คอมพิวเตอร์นะ มันเป็นเรื่องที่ข้อมูลของใครเก็บข้อมูลได้มากได้น้อยไง แต่อันนี้นะเหมือนกัน เหมือนกันเพราะจิตไม่มีต้นไม่มีปลายทุกๆ ดวงอยู่ที่อำนาจวาสนาของใครจะสาวได้ลึกได้ตื้นต่างกัน ได้ลึกได้ตื้นนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสาวตลอด ไม่มีที่สิ้นสุด โลกนี้เป็นอินไตย โลกนอก-โลกใน โลกในก็เป็นอินไตยเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสาวไปตลอดไม่มีที่สิ้นสุด เพราะจิตนี้มันเกิดตายมาตั้งแต่ครั้งไหน แล้วมันก็เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติก็มาใหม่ๆ ไม่มีใหม่เลยของเก่าๆ เท่านั้น แล้วที่ว่าการดำรงชีวิตของเรามันก็เก่าๆ ทั้งนั้น

คุณิ เวลาพระโพธิสัตว์มาเกิดในศาสนา พระสมณโคดมไปเกิดต่างๆ มันก็เกิดเวียนตาย เวียนเกิดอยู่ในดินแดนของชาวพุทธนี้ ในดินแดนของชาวพุทธนะ ดินแดนขององค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้า ดินแดนในการรื้อฟื้นของเรา ถ้าเรารื้อฟื้นของเราขึ้นมา จิตของเราจะเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา นี่ความสงบความสะอาดมันเกิดอย่างนี้นะ นี่ความสงบสะอาดจากภายใน

ความสงบสะอาดจากภายนอกด้วยข้อวัตรปฏิบัติ ด้วยธรรมและวินัย ธรรมวินัย ลงอุโบสถกัน ถ้าเราผิด เราต้องแก้ไข เพื่ออะไร เพื่อปรับพื้นที่ ถ้าพื้นที่เราสะอาด พื้นที่เราควรเป็นไป นี่มันจะเกิดความสุขของใจ ถ้าใจมันนิ่ง ใจมันสงบขึ้นมา มันจะเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติ นี่ใจมันไม่นิ่ง ใจมันแสบ ถ้าใจมันแสบ เรานี่สงบ สงบแต่ภายนอกไป

คูสิ ใก่งามเพราะขน ขนเขาไม่กินนะ ฆ่าใก่ ถอนขนทิ้งหมดเลย เขากินเนื้อมัน แล้วเวลากินเข้าไปยังเจอกระดูกอีก กระดูกก็ไม่กิน เห็นไหม เข้มไป ซ้ายตกขอบก็ไม่เอา ขวาตกขอบก็ไม่เอา มัชฌิมาปฏิปทา ขนอยู่ภายนอก กระดูกอยู่ภายใน ไม่เอาทั้งนั้นเลย เอาแต่เนื้อ เนื้อกินเป็นประโยชน์กับเรา

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นธรรมและวินัย กฎหมายข้อบังคับมันเป็นเรื่องของภายนอก แต่ก็ต้องเป็นภายนอกไปก่อน เพราะมันเกี่ยวกับมารยาทสังคม มารยาทสังคม มารยาทของสงฆ์ ถ้าสงฆ์มีมารยาท สงฆ์เจือจางกัน สงฆ์เป็นไปนะ นี่สังคม สังคมของสังฆะ ถ้าสังฆะสะอาดบริสุทธิ์ สังฆะนี้เสมอกันด้วยทฤษฎี เสมอกันด้วยความเห็น ความอยู่ของสังคมนั้นจะมีความสะอาด จะมีความสะดวกกับการประพฤติปฏิบัติ

ถ้าสังคมนั้นขัดแย้งกัน สังคมนั้นสูงนั้นต่ำ สังคมหนึ่งก็เป็นชน สังคมหนึ่งก็เป็นกระดูก แล้วไอ้เนื้อมันอยู่ไหน เนื้อมันเน่า เนื้อมันเก็บไว้ มันถนอมอาหารอย่างไร เนื้อมันเน่า แต่ถ้ามันยังมีชีวิตอยู่นะ มีขน มีกระดูก แล้วเนื้อมันอยู่ไหน เนื้อมันอยู่ไหน เนื้อมันอยู่กับความรู้สึกรู้สึกของเรา ถ้าเราได้ประโยชน์ขึ้นมา ถ้าเรามีเนื้อนะ เราจะรู้จักเลย อันนี้เป็นสังคมของชนใก่ อันนี้เป็นสังคมของกระดูกใก่ อันนี้เป็นสังคมของเนื้อใก่ แล้วเราจะอยู่ตรงไหน เราจะทำอย่างไร สังคมมันมีมาตลอด เพราะดินไม้มันมีเปลือก มีแก่น มีกระพี้ สังคมมีหยามมีละเอียดย

นี่เหมือนกัน ภิกษุบวชใหม่ ภิกษุที่เข้ามาในสังคมของเรา ถ้าพูดถึงภิกษุที่เข้ามาในสังคมแล้วภิกษุนั้นประพฤติปฏิบัติด้วยความเน่าใน สังคมนี้นี้เหมือนน้ำทะเล ธรรมและวินัยเหมือนน้ำทะเล มันจะซัดซากศพเข้าสู่ฝั่ง ถ้าเราประพฤติปฏิบัติกันตามข้อวัตรปฏิบัติ เราทำกันโดยความสมัครใจ ด้วยความเป็นธรรม ด้วยความรื่นเริงอาหาหาญ ด้วยความพอใจ นี่ซากศพมันอยู่ไม่ได้ ซากศพมันขยะแขยง ซากศพมันโดนกระทบกระเทือน แล้วซากศพมันก็จะโดนการประพฤติ

ปฏิบัติในเรื่องข้อวัตรปฏิบัตินี้ชัดให้มันเข้าฝั่งไปเอง มันจะโคจรธรรมวินัยชัดมันเข้าฝั่ง ชัดมันออกไป นี่สังคมมันเป็นสภาวะแบบนี้ ถ้ามันเป็นธรรมและวินัยที่เราประพฤติปฏิบัติ

ถ้าให้ความเห็นถูกต้อง ถ้าความเห็นถูกต้อง มันจะเป็นความเห็นที่ถูกต้องที่ดิงาม แล้วสนามในสังฆะ เพื่อความประพฤติปฏิบัติ เพื่อความดิงาม เพื่อความเปิดช่องทางให้ได้โภคสมบัติ ถ้าได้โภคสมบัติ มันต้องอาศัยสถานที่ อาศัยความเห็นใจ อาศัยหมู่คณะ ถ้าหมู่คณะทำให้มันเป็นมา เปิดช่องทางนะ ให้อะไรที่การกระทำ สิ่งก่อสร้าง สร้างรวงสร้างรัง สร้างวัดสร้างวา ให้อย่างนี้มันเป็นสมมุติทั้งนั้นล่ะ

เวลาเราขออนุญาตสร้างวัด ต้องขอวิสุทธคามสีมา แล้วก็จ้างช่างจ้างต่างๆ เข้ามาทำกัน ตกแต่งให้วิจิตรพิศดาร แล้วก็ต้องหาเงินมาซ่อมแซมบำรุงรักษา เจ้าอาวาสองค์หนึ่งตายไป เจ้าอาวาสองค์ใหม่ก็ต้องมาซ่อมบำรุงรักษา นี่ตายไปขึ้นสวรรค์หรือตายไปตกนรกละ ถ้าสร้างคุณงามความดี ตายแล้วมันก็จะไปเป็นประโยชน์นะ แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติละ แล้วธรรมมันเกิดขึ้นมาในหัวใจเราละ เราจะตายไปไหน การตายหลอกกัน นี่อะไรมันตาย

คูลี เกิดมาในท้องพ่อท้องแม่ ได้ซากศพมาหนึ่งศพ แล้วเวลาเข้าถึงเชิงตะกอนก็ซากศพ ซากศพมันเป็นประโยชน์กับใคร แต่ถ้าเราวิปัสสนา เขาไปทำอสุภะกัน เขาเป็นอสุภะ อสุภะมันเกิดที่ไหน อสุภะมันเกิดที่ใจ นี่ไปดูซากศพ ไปดูซากศพนี้มันเด็กอนุบาลไป เวลาเด็กอนุบาลมันยังไม่เป็น ต้องให้มันท่องก่อน ท่องสูตรต่างๆ ทฤษฎีต่างๆ นี่ท่องสูตรไว้ให้ได้ แล้วเวลาทำเลขทำต่างๆ มันจะทำได้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเด็กอนุบาล มันก็ต้องไปดูป่าช้า ถ้าเราประพฤติปฏิบัติมา หลับตาลง จิตสงบ นี่อสุภะเต็มไปหมดเลย เห็นอสุภะ แยกแยะอสุภะ ทำความเป็นจริงจากหัวใจ หัวใจมันเป็นอสุภะ หัวใจมันเห็นอสุภะ แล้วอสุภะนี้มันเห็นแล้ว ถ้ามันเป็นอรรถกถาตามนุโยค อสุภะนั้นก็มีกำลังเหนือกว่า แล้วมันก็ทำให้เราหวัดร้องในจิต จิตเกร็ง จิตกลัว มันไม่มีขมิมาปฏิบัติ หมั่นฝึกหมั่นซ้อม เอาสุภะ เอาความสวຍบั้ง เอาสุภะมาใคร่ครวญ ให้จิตมันรับในขมิมา เห็นความสมดุขของจิต เห็นระหว่างสุภะ-อสุภะ แล้วมันปล่อยความเป็นจริง แล้วมันขาดกามราคะไปในหัวใจ มันเป็นอย่างไร

ที่ว่ามิดเชือดโค มิดเชือดไก่ มันอยู่ในใจ ธรรมะมันมีหยาบ มีละเอียดยอยู่ในหัวใจอย่างนี้ แล้วถ้ามันทำขึ้นมาจากหัวใจ แต่ถ้าเป็นเด็กอนุบาล ต้องไปเที่ยวป่าช้า ขณะที่เรานูบาลกัน เรา

เป็นเด็กใหม่ด้วย ไม่ใช่อนุบาลนะ เด็กอ่อนๆ แบบเบาะเลย คิดว่าจะเข้าป่าช้าก็อกสั้นขวัญแขวนแล้ว กับเดินเข้าไปป่าช้าแล้วมันมีความวิตกกังวลขึ้นมา มีความกลัวขึ้นมา ในกลางคืนนะ ไปกลางคืน ไปดึกสงัด ให้ไปเห็นเป็นสภาวะความจริงอย่างนี้ นี่มันเท่ากับเห็นอาการใจ อาการของจิตใจ อาการความกลัวใจ ไหนว่าตัวเองเก่งกล้านัก ไหนว่าตัวเองยอดเยี่ยมนัก ทำไมไอ้กลัวนี้มันเกิดจากใจ แต่ไม่ใช่ใจ ทำไมไม่เข้าใจ ไอ้สิ่งที่เกิดกับเราเอง ไอ้ภัยในหัวใจ ไอ้สิ่งต่างๆ นี่มันเกิดอยู่กับเรา ไม่มีใครเป็นภัยเลย

สังฆะก็เป็นสังฆะ ภิกษุทุกองค์เขาก็ปรารถนามาเพื่อปฏิบัติของเขา เพื่อพ้นทุกข์ของเขา เราก็เป็นภิกษุองค์หนึ่งที่บวชมาในศาสนาเพื่อที่จะประพฤติปฏิบัติ แล้วมันได้ปฏิบัติใหม่ แล้วมันได้สนใจใหม่ แล้วเวลาเข้าปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมามันก็ไม่ทำ เวลาเรื่องของสงฆ์ สงฆ์องค์นั้นสงฆ์องค์นี้ เรื่องที่เป็นสมบัติเป็นโภคะกลับไม่เอา เรื่องที่เป็นเปรต เรื่องที่คอยจับผิดกัน เรื่องที่ไปอะไร มันไปสนใจ เห็นใหม่ สิ่งสภาวะแบบนั้นมันเกิดมาจากไหน สิ่งที่เขาทำขึ้นมามันเกิดจากใจ เกิดแล้วเราทำคุณงามความดี สังคมสังฆะนั้นเปิดกว้างให้ทุกคนมีโอกาส ทุกคนมีสิทธิ แล้วทุกคนต่างทำหน้าที่เป็นสมบัติจากภายใน แล้วถ้าสมบัติเกิดขึ้นมาจากภายใน นี่สมบัติของเราต้องเป็นอย่างนี้สิ สมบัติภายนอกเป็นเรื่องสมบัติภายนอกนะ

ที่ว่าเวลาเขาสร้างโบสถ์สร้างวิหาร ถ้าเขาสร้างเพื่อดี สร้างเพื่อดีนะ สิ่งที่ควรสร้างก็ให้เขาสร้างไปเพื่อเป็นเกียรติกับศาสนา คำว่าเกียรติกับศาสนานะ ต้องสร้างด้วยคุณธรรมด้วย สร้างด้วยคุณงามความดีด้วย แต่ถ้าเราสร้างของเรา เราสร้างรังรวงกับบนกน้อยสร้างรังแต่พอตัว เราสร้างแต่พอตัวเท่านั้นนะ เราอยู่ในเรือนว่าง เราอยู่ในที่สิ่งปลูกสร้างนั้น ใครก็ทำได้ ถ้าคนมีสติมีปัญญา ใครๆ ก็ทำได้ ไม่จำเป็นเลย แต่ขณะที่เราทำกันอยู่อย่างนี้ ในสังฆะของเราทำอย่างนี้เพราะอะไร เพราะเราก็เห็นภัย มันจะซัดซากศพ

“ธรรมและวินัย” เราจะอยู่ในธรรมและวินัย แล้วเราพยายามจะเอา..

เราอยู่กันท่ามกลางวิญญูะ ท่ามกลางความเป็นโรคเป็นภัย แล้วเราได้ซากศพ เราจะเกาะซากศพเราเข้าฝั่ง อยู่กับคลื่นทะเล เกิดวาตภัย แล้วไม่มีสิ่งใดเลย คลื่นพัด ลมรุนแรงมาก จิตนี้มันไม่มีที่อาศัย มันก็อาศัยร่างกายนี้เกาะซากศพนี้ไว้ แล้วให้เราพยายามตะกุกน้ำ พยายามว่ายน้ำ ชักนำ เหนื่อยก็พักให้เกาะซากศพไว้ แล้วพาซากศพเข้าฝั่ง ถ้าเราเข้าฝั่งได้ เราจะรอดพ้นจากภัย ภัยในวิญญูะ ถ้าเราพาซากศพนี้เข้าฝั่งไม่ได้ นี่ซากศพนี้มันจะอยู่ มันจะเนา มันจะเปื่อย แล้วมันจะอยู่

อยู่กลางทะเล แล้วเราก็จะโดนคลื่นโดนลมพัดอยู่ในทะเลนี่ อันนี้เป็นรูปธรรม แต่ถ้าในวิญญูะมันจะเป็นยิ่งกว่านี้อีกนะ ในวิญญูะจิตมันเกิดมันตาย

โอกาสในปัจจุบันนี้อ่านอนใจ หน้าทีการงานมันเป็นครึ่งเป็นคราว แต่เวลา ๒๔ ชั่วโมง กลางคืนนะ อากาศที่ร่มเย็น อากาศที่ดี ลูกขึ้นมา ลูกขึ้นมาต่อสู้กับมัน ต่อสู้กับความว่างนอน ต่อสู้กับความต้องการสะดวกสบาย ต่อสู้กับความเป็นสุข ต่อสู้กับสิ่งที่ว่ามันคิดว่ามันเป็นสุข ไม่มีอะไรสุขหรอก เขาหลอกกันนะ สิ่งต่างๆ เทคโนโลยี นี่หลอกกัน รูป รส กลิ่น เสียง นี่หลอกกัน แล้วถ้าเราต่อสู้กับสิ่งนี้ได้ แล้วถ้าจิตมันสงบนะ มันจะมีความมหัศจรรย์นะ สุขอะไรขนาดนี้ แล้วเรื่องภายนอกที่เข้ามา สิ่งที่เป็นศาสนวัตถุนี้ไร้ความหมายเลย โครมันก็ทำได้ แต่จิตอย่างนี้ ใครจะทำได้

จิตที่มันปล่อยวางมาทั้งหมด “ความสงบ”

“ความสุขใดเท่ากับความสงบไม่มี”

ความสงบ แค่สงบ ทะเลมันเรียบเหมือนกับแผ่นกระจกเลย ในทะเลนั้นนะ มันมีสัตว์ร้าย มีฉลาม มีสิ่งที่มีมันเป็นโทษกับเรา ถ้าจิตมันสงบแล้ว มันจะคั่นอย่างไร มันจะมีเหมือนจับสัตว์ร้ายในทะเลจะทำอย่างไร วิปัสสนาจะเกิดอีกชั้นหนึ่งนะ แม้แต่แค่จิตสงบ เราทำให้จิตสงบมันก็เป็นความตื่นเต้น เป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ เพราะในปัจจุบันนี้ รู้ว่าว่าง รู้ว่าสงบ ไม่ใช่ความจริงหรอก เพราะมันออกไปรู้เขา มันก็เหมือนกับเราไปตลาด สัตว์น้ำเต็มไปหมดเลย เราซื้อหาได้ทั้งนั้นเลย นี่ชาวประมงเขาไปหาปลา มาแล้วมาขายให้เรา เราจะอวดคิดว่าเราเป็นชาวประมงหาปลา นะ เราแค่ไปซื้อเอาจากตลาด

นี่ก็เหมือนกัน จิตสงบ มันรู้ออกไป รู้ออกไปก็รู้ไปที่ตลาดนะ รู้ไปที่ปลานะ แต่ถ้าเราเป็นชาวประมงนะ เราเป็นคนจับปลาเอง เราเป็นคนได้ปลามาเอง เราทุกอย่าง ทำมาหากินเอง เวลา มันสงบ นี่มันสงบอย่างนี้ สงบคือชาวประมงที่มันทำได้ ไม่ใช่สงบแบบผู้ไปซื้อปลาจากตลาด นี่ไปเห็นปลามา ไปเอาปลามา นี่ไม่ต้อง

คูลี คราวนี้นะ เขามาส่งเต็มไปหมดเลย อย่างนี้นักว่าคราวนี้เป็นทะเลนะ คราวนี้เป็นคู่แข่ง เขามีศรัทธา เขาเอามาให้ แต่ถ้าความจริงนะ สัตว์น้ำนี้มันเอามาจากไหน มันเอามาจากทะเลนะ นี่

ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันสงบนะ ความสงบของมันความจริงนะ มันพูดต่างกันกับที่ว่าว่างๆ ว่างๆ กับจิตสงบนี้มันต่างกันมากเลย สิ่งนี้ให้มันเกิดขึ้นมากับเรา โภคสมบัติอย่างนี้เกิดขึ้นมากับเรา

มันมีโอกาสนอยู่ มันเป็นโอกาสของเรา คุณิ ขณะที่เรามีความตั้งใจจริง เราเป็นภิกษุ ภิกษุ เป็นนักรบ รบกับกิเลส ถึงเวลาแล้วจิตมันตกนะ ภิกษุเรา ในศาสนาพุทธ ในเมืองไทยนะ ในเมืองอื่นๆ นะบวชแล้วเขาไม่สึกกัน แต่ในเมืองไทยนี้บวชแล้วสึก สึกแล้วบวชอยู่อย่างนี้ เพราะอะไร เพราะเราเถรวาท แล้วเราถือประเพณีไง เถรวาทเหมือนกัน ลังกาเขาไม่สึกนะ บวชแล้วไม่สึกเลย ถ้าใครบวชพระแล้วไม่มีการสึก แต่ถ้าเมืองไทยเรานี้บวชแล้วสึก แต่ของเราเวลาจิตมันตก เวลาสึกออกไป เวลาสึกออกไป โอกาสมันอยู่ตรงนี้ไง ถ้าโอกาสเรามี เรายังไม่สึก เราเป็นนักรบอยู่ โอกาสมันมี ทำของเราให้ได้ ทำของเรา ตั้งใจทำของเรา เคนจกรรมนั่งสมาธิของเรา คนอื่นจะเป็นอย่างไรเรื่องของเขานะ อย่าไปมองคนที่จริตนิสัยของเขา

คุณิ เวลาหลวงตาท่านพูด “จะไม่มีใครเห็นท่านเดินจงกรมเลย” ท่านจะเดินอยู่ในป่าของท่าน เหมือนกับท่านไม่เคยเดินจงกรม แต่ทางจงกรมของท่านเป็นเหวเลย นี่ก็เหมือนกัน เราทำของเรา คนอื่นเขาแอบทำก็ได้ เขาทำอย่างไรก็ได้ มันเรื่องของเขา เป็นสมบัติของเขา สมบัติของเรา เราต้องทำของเรา อันนี้หน้าที่ของเราอยู่ตรงนี้นะ

แต่ในปัจจุบันนี้ เราต้องสร้างรวงสร้างรังเรากี่ทำกัน เราเองเป็นคนดูแล เราเป็นหัวหน้า เราเป็นคนดูแล เราก็อพยายามจะเร่งรัด พยายามให้มันสรุปให้ได้ ถ้ามันสรุปได้แล้วจะภาวนา แล้วเวลาภาวนา ถ้าใครอยู่กับเรามาเก่าจะรู้เลยว่า ถ้างานของเราเสร็จแล้ว ทุกคนจะขยับไม่ได้นะ จะต้องภาวนาอย่างเดียว เพราะจะไม่เห็นอะไรสำคัญเท่าการภาวนาเลย สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องของโลก ฤทธิศาสตร์เขาก็ทำได้ ใครก็ได้ เขามีเงินมีทอง เขาจ้างใครทำดีกว่าเรามาก แต่จ้างมาทำเสร็จแล้ว มีวัดมากในเมืองไทย ที่เขามาเล่าให้เราฟังนะ สร้างเสร็จแล้วไม่มีใครอยู่ สร้างเสร็จแล้วจ้างคนมาอยู่ สร้างแล้วมีใครอยู่ล่ะ คนอยู่ แต่เราเป็นผู้อยู่ เราเป็นภิกษุ ถ้าเราอยู่ของเรา เราต้องอาศัยของเรา เราก็อสร้างพอสมควรกับเรา เราจะไม่แบกโลก ภูเขามันตั้งอยู่ของมันอย่างนั้น เราไปแบกให้มันหนักทำไม ถ้าเราปล่อยมันไว้ ภูเขาเป็นภูเขา เราเป็นเรา แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา สิ่งนี้จะเป็นของเรา

วันอุโบสถ ให้สะอาดจากภายนอก แล้วภายนอกนี้พยายามเข้าไปทำความสะอาดจากภายใน ให้ภายในมันสงบ มันระงับ มันสะอาดของมัน แล้วให้มีความสุขบ้างเป็นครั้งเป็นคราว แล้วจะเป็นประโยชน์กับเรา เอวัง

©2011 www.sa-ngob.com